

Biblioteka Publiczna
Jelenia Góra
54/91

G M I N A

Nr 5 15.02 - 31.03 1991 Cena 3.000,- zł

SENATOR I FUNDACJA

Centrum Samorządu Lokalnego w Jeleniej Górze-Cieplicach zaprosiło 26. lutego przedstawicieli gazet i pism lokalnych na konferencję prasową z Senatorem Jerzym Rejskim. Tematykę spotkania wypełniły problemy wprowadzania reformy samorządu terytorialnego oraz prezentacja działalności Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, a szczególnie jej jeleniogórskiej delegatury - Centrum Samorządu Lokalnego w Cieplicach. (c.d. str. 6)

SYBIRACY

(ciąg dalszy na str. 4)

Związek Sybiraków utworzono 31. stycznia 1928. Okres od rozpoczęcia wojny w 1939 do 17 grudnia 1988, kiedy to związek został reaktywowany, należy uznać za czas zawieszenia jego działalności. Od 17 grudnia zaczęły się organizować w całej Polsce koła Sybiraków.

Koło Związku w Jeleniej Górze powstało w marcu 1989, gdy w Cieplicach odbyło się pierwsze zebranie założycielskie, stawiające sobie za cel powołanie Związku i jego władz, reprezentujących całe województwo. Wybrano wtedy członków Zarządu Oddziału, którego przewodniczącą została pani Lila Majewska. Na zebraniu tym 40% obecnych stanowili sybiracy z Jeżowa.

W województwie jeleniogórskim jest obecnie 13 kół: w Jeleniej Górze, Kowarach, Karpaczu, Cieplicach, Bolkowie, Kamiennej Górze, Lwówku Śląskim,

*Najserdeczniejsze życzenia radości
Z OKAZJI ŚWIAT WIELKANOCY
smacznego jajka, ciepłego i mokrego dyngusa!
- wszystkim mieszkańcom Gminy*
składa Redakcja

URZĄD GMINY

Edward Dudek

Wprowadzenie reformy samorządu terytorialnego, zapoczątkowane wyborem Rady i utworzeniem Zarządu Gminy, spowodowało zmiany w funkcjonowaniu organu wykonawczego - Urzędu Gminy. Zmiany struktury, organizacji i zasad pracy określa nowy (konsultowany obecnie przed uchwaleniem) regulamin organizacyjny urzędu.

Urząd Gminy jest biurem realizującym zadania i kompetencje Wójta i Zarządu, które można podzielić na:

- własne, wynikające z ustawy z 8. marca 1990 o samorządzie terytorialnym, ustaw szczególnych i uchwał Rady Gminy;
- zlecone - z zakresu administracji rządowej;
- przyjęte - w drodze porozumienia administracyjnego.

Kierownikiem urzędu jest Wójt, który kieruje nim przy pomocy Sekretarza, Skarbnika i kierowników referatów. Do wyłącznych kompetencji Wójta należy m.in.: wykonywanie uchwał rady i zarządu, składanie sprawozdań z ich wykonania, organizowanie pracy (c.d. na str. 3)

HISTORIA SOŁECTWA DZIWISZÓW

Część 1. Z przekazów historycznych (opr. Beata Drewnowska)

Pierwsza wzmianka o istnieniu wsi datuje się w roku 1255; nosiła ona nazwę Berbisdorf - od imienia wójta - Berwisus. Po osiedleniu się Polaków w lipcu 1945 wieś otrzymała nazwę Berberysów, ale na krótko, bo już w 1946 były to Babice, a od 1947 nosi obecną nazwę Dziwiszów, pochodzącą od staropolskiego imienia Dziwisz. Położona jest w dolinie Złotuchy, na stokach Gór (c.d. na str. 5)

"Oni są młodzi, a my... niecierpliwi"

Rada Sołecka Siedlęcina zwołała na 14 marca zebranie wiejskie, na które przyszło około 70 osób - w tym wszyscy radni z tej miejscowości. Z zaproszonych gości byli obecni: przewodniczący Rady Gminy Kazimierz Rosół, wójt Jerzy Sobański, sekretarz gminy Genowefa Smolarek, kierownik Gminnego Ośrodka Zdrowia Tadeusz Romaniuk i kierownik Referatu Rolnictwa UG Waldemar Bóther.

Przewodniczący Rady Sołeckiej Kazimierz Mularski - popowitaniu zebranych - przedstawił sprawę, jakie należy realizować w Siedlęcinie: (ciąg dalszy na str. 7)

W numerze: Podatki - 2, Nowości gminy - 2, Kronika policyjna - 3, Sybiracy - 4, Z Siedlęcina do Danii - 4, Nasze serca dzieciom Litwy - 5, Lwowiacy - 6, Potrawy - 6, "Oni są młodzi..." - 7, Konkurs, krzyżówka - 8, Opinia o nas - ? (poszukaj w numerze)

NOWOŚCI GMINY

Senator Jerzy Regulski spotkał się z przedstawicielami gazet i pism lokalnych regionu jeleniogórskiego. Omówił on problemy realizacji reformy samorządu terytorialnego oraz przedstawił działalność Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, w tym - Centrum Samorządu Lokalnego w Cieplicach.

Rada Gminy na sesji w dniu 18. lutego zobowiązała Zarząd Gminy i Komisję Budownictwa, Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej do podjęcia działań dla rozwiązania problemów zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę. Komisja 11. marca spotkała się z przedstawicielami WPWiK z Jeleniej Góry, którzy przekazali informację o sposobie przejęcia istniejących wodociągów w Jeżowie (będących w użytkowaniu WPWiK) oraz ocenili realność zamierzeń zagospodarowania ujęć (odwiertów) wody w Jeżowie, Siedlęcinie i Czernicy. Komisja wystąpiła do Zarządu Gminy o zapewnienie w budżecie na rok 1991 środków na prace projektowe. Zarząd Gminy zatrudnił od 1. lutego Wiesława Kędroń na stanowisku kierownika Referatu Budownictwa, Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej Urzędu Gminy. Wiesław Kędroń (lat 33) jest żonaty, ma dwoje dzieci i od trzech miesięcy mieszka w Jeżowie.

Ogólnopolski tygodnik samorządu terytorialnego *WSPÓLNOTA* przedstawia na swoich łamach informacje o ukazujących się gazetach lokalnych. W tegorocznym (szósty) numerze redakcja zamieściła artykuł o naszym Biuletynie *GMINA*. Obszerny jego fragment przytaczamy w tym numerze na stronie 7.

Wójt gminy podjął decyzję o zmianie wykonawcy budynku wielofunkcyjnego w Czernicy (remiza OSP). Nowym wykonawcą prac jest Zakład Malarski i Murarski Zygmunta Szendy z Dziwiszowa.

Gmina 2

PODATKI

W celu bezpośredniego zapoznania mieszkańców gminy z uchwałą Rady Gminy o wysokości podatków i opłat lokalnych cytujemy ją w całości:

**UCHWAŁA nr IX/35/91
Rady Gminy w Jeżowie Sudeckim
z dnia 18 lutego 1991**

w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i zwolnień od podatku. Na podstawie art. 5, art. 6 ust. 9 i art. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. nr 9, poz.31) Rada Gminy uchwala, co następuje:

1.

Ustala się roczne stawki podatku od nieruchomości w wysokości: 1) od budynków mieszkalnych lub ich części - 400,- zł od 1 m² powierzchni użytkowej; 2) od budynków lub ich części, związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna oraz od części budynków mieszkalnych, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - 15.000,- zł od 1 m² powierzchni użytkowej; 3) od pozostałych budynków lub ich części - 1.000,- zł od 1 m² powierzchni użytkowej; 4) od budowl - 2% ich wartości; 5) od 1 m² powierzchni gruntów: a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem związanych z budynkami mieszkalnymi - 500,- zł, pozostałych - 50,- zł.

2.

Zwalnia się od podatku:

- 1) budynki mieszkalne, stanowiące własność osób fizycznych lub prawnych, prowadzących gospodarstwo rolne;
- 2) nieruchomości lub ich części, zajęte na potrzeby Służby Zdrowia, Przedszkole, Żłobki oraz inne, pozostające we władaniu lub użytkowaniu samorządu terytorialnego i sołectw;
- 3) budynki określone w p. 1, pkt. 3, których właścicielami są renciści i emeryci, którzy zdali gospodarstwa rolne na Skarb Państwa - w wys. 50% stawki, pod warunkiem osobistego korzystania podatnika z tych budynków.

3.

1. Zarządza się pobór podatku od osób fizycznych i jednostek organizacyjnych, nie mających osobowości prawnej, w drodze inkasa przez sołtysów.
2. Podatek może być wpłacany do kasy Urzędu Gminy.
3. Wynagrodzenie za inkaso określa odrębna uchwała.

4.

Podanie uchwały do publicznej wiadomości nastąpi przez jej rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń na terenie gminy.

5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie od roku podatkowego 1991.

Przewodniczący
Rady Gminy w Jeżowie Sudeckim
(-) *Kazimierz Rosół*

Dodatkowo informujemy, że został ustalony podatek od posiadania psów na 1991 w wysokości 40.000,- zł. Renciści i emeryci uiszczają połowę stawki. Rolnicy są zwolnieni z opłat za dwa psy, a inne zwolnienia od tego podatku określa art. 13 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Redakcja

W dniu 2. marca 1991 w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Jeżowie Sudeckim zostało zorganizowane spotkanie seniorów. Organizatorami i fundatorami spotkania byli: Gminny Komitet Opieki Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna, NSZZ "Solidarność" Rolników Indywidualnych. Przybyło ponad 30 osób.

Urząd Gminy
w Jeżowie Sudeckim
sprzeda 5.000 pustaków
typ Alfa
po 3.500,- zł za sztukę
Informacja:
Wiesław Kędroń
tel.132-254

URZĄD GMINY

(c.d. ze str. 1)

zarządu, prowadzenie gospodarki finansowej, odpowiadanie w imieniu zarządu za wykorzystanie mienia gminnego, wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, kierowanie bieżącymi sprawami gminy i reprezentowanie jej na zewnątrz.

Sekretarz Gminy zapewnia warunki sprawnego funkcjonowania urzędu, a w szczególności czuwa nad zgodnością wydawanych decyzji i działania biura z obowiązującymi przepisami prawa, organizuje pracę biura, współdziała z sołectwami oraz jednostkami organizacyjnymi, nadzoruje przestrzeganie zasady rzetelnego i terminowego załatwiania spraw petentów, wydaje wszelkie wymagane zaświadczenia i poświadczenia urzędowe.

Skarbnik Gminy jest głównym księgowym budżetu i do jego zadań należy: opracowywanie projektów budżetu gminy, jego wykonywanie i organizowanie gospodarki finansowej, opiniowanie decyzji wywołujących skutki finansowe dla budżetu, opracowywanie okresowych analiz i sprawozdań o sytuacji finansowej gminy i zgłaszanie propozycji Zarządowi i Radzie, prowadzenie ewidencji majątku gminy. Wewnętrzna struktura organizacyjną Urzędu stanowią referaty i samodzielne stanowiska pracy:

I Referat Planowania i Finansów

1. Skarbnik Gminy - kierownik referatu.

2. Podinspektor d/s księgowości i prowadzenia kasy.

3. Podinspektor d/s księgowości (GOK, Opieka Społeczna).

4. Podinspektor d/s wymiaru podatków.

5. Podinspektor d/s księgowości podatkowej.

II Referat Gospodarki Komunalnej i Nadzoru Budowlanego

1. Kierownik referatu.

2. Podinspektor d/s gospodarki komunalnej i mieszkaniowej.

III Referat Rolnictwa, Geodezji i Gospodarki Gruntami

1. Kierownik referatu.

2. Podinspektor d/s gospodarki ziemią.

3. Podinspektor d/s produkcji zwierzęcej i gruntów PFZ.

KRONIKA POLICYJNA

W nocy z 7 na 8 marca dokonano włamania do masarni PRP "Rolpek" w Siedlęcinie. Nieznani sprawcy ukradli piłę do cięcia mięsa. Straty oszacowano na ok. 50 mln. złotych.

Nastąpiła zmiana na stanowisku Komendanta Komisariatu Policji w Jeżowie Sudeckim; aspiranta Jerzego Dziudę, który odszedł na emeryturę, zastąpił aspirant Stanisław Sekuła. Oba Panom życzymy satysfakcji! Podwładnymi nowego komendanta są sierżanci Rafał Giers, Krzysztof Baland (dzielnicowy na Jeżów, Siedlęcin, Płoszczynę, Wrzeszczyn) i Janusz Bojko (dzielnicowy na Dziwiszów, Czernicę, Janówek, Chrośnicę).

Jeżeli nie ukończyłeś 35 lat, posiadasz wykształcenie średnie, nieposzlakowaną opinię i dobry stan zdrowia, to możesz zostać policjantem. Zainteresowanym informacji udziela Komendant Komisariatu - aspirant Stanisław Sekuła.

Nieznani sprawcy dokonali włamań do altanek POD "Jelonek". Straty wynikają głównie ze zniszczeń drzwi i okien.

Firma DUWO Polonijna

oferuje usługi

*dekarские i blacharstwa budowlanego
oraz remontowo-budowlane*

Najnowocześniejsze materiały zachodnie!

30-letnia gwarancja!

ul. Leśna 4 w Jeżowie Sudeckim

4. Podinspektor d/s melioracji, drogownictwa, ochrony środowiska i przeciwpożarowych.

IV Referat Spraw Obywatelskich i Ochrony Cywilnej

1. Kierownik referatu.

2. Podinspektor d/s komunikacji.

3. Podinspektor d/s obrony cywilnej.

V Radca Prawny.

VI Samodzielne stanowisko d/s Organizacyjnych, Kadry i Szkolenia.

VII Samodzielne stanowisko d/s Obsługi Rady Gminy.

VIII Samodzielne stanowisko d/s Kultury, Sportu i Turystyki (przewidziane do utworzenia po rozwiązaniu GOK-u).

E. Dudek

(Do Danii - dokończenie ze str. 5)

gmina duńska troszczy się o swych mieszkańców we wszystkich sferach ich potrzeb. Zarządza ona żłobkami, przedszkolami, szkołami, służbą zdrowia; prowadzi domy dziecka oraz domy starców. Posiada budynki mieszkalne oraz hale i baseny sportowe. Gmina jest także dostawcą wody, energii elektrycznej i gazu. Prowadzi stacje uzdatniania wody, oczyszczania ścieków, spalanie śmieci oraz wysypiska i zbiórki surowców wtórnych. Do gminy należy cały kompleks zagadnień, związanych z opieką socjalną oraz pomocą dla osób bezrobotnych.

(ciąg dalszy w następnym numerze)

Gmina 3

Z Siedlęcina do Danii

Bogusław Chodak

(ciąg dalszy z poprzedniego numeru)

Czekały nas także inne lekcje zachodniej techniki typu regulacje temperatury ogrzewania pomieszczeń, posadzki w łazience czy ciepłą wodę. Kto sobie u nas zawraca głowę takimi problemami? A oni namontowali termoregulatorów w każdym kącie i... tam sobie głowę, człowieku. Ogromnym powodzeniem cieszyły się schłodzone i sterylne czyste toalety. Ich atrakcją było włączanie wody spustowej i suszarki do rąk - czyżby fotokomórka? W taki to prozaiczny sposób dowiedzieliśmy się m.in. dlaczego Duńczycy są bogaci. Oni po prostu oszczędzają!

Po tym szkoku kulturowo-cywilizacyjnym zagonili nas do sali wykładowej i od godziny 19.00 do 22.00 mieliśmy pierwsze zajęcia teoretyczne. Zrozumeliśmy wtedy, że żarty się skończyły. Zajęcia trwały codziennie od godz. 8.00 do 22.00 - jedynie z przerwami na posiłki. Wyjaśniło się, dlaczego ośrodek jest tak bajecznie wyposażony. Kursanci spędzają w nim całą dobę. Ważne jest tylko przyswajanie wiedzy, a wyposażenie wnętrza ma pozbawić kursantów wrażenia, że są w jakimś luksusowym więzieniu lub areszcie.

Tematem tak intensywnych zajęć były podstawy prawne, organizacja, funkcje i rola samorządów w gminach duńskich. Po tygodniu kształcenia zostaliśmy skierowani na zajęcia praktyczne do gmin. Wyjazdy te wydawały się prawdziwym wybawieniem. Rzeczywistość jednak w sposób okrutny rozwiała i tę nadzieję. Wraz z kolegą ze Świerzawy trafiliśmy do sąsiadujących z sobą gmin Skiern i Egvål.

Zakwaterowano nas w hotelu w mieście Tarm i - nie bacząc na nasze zmęczenie - przewieziono na przyjęcie do domu burmistrza gminy Skiern. Jechaliśmy tam cały dzień; przyjęcie zaczęło się o godzinie 19.00, a ponieważ było to w niedzielę, spodziewaliśmy się wrócić do hotelu najpóźniej o 22.00. Ale gdzie tam! Wróciliśmy o godzinie 2.00 po północy i o 8.00 stawiliśmy się w budynku urzędu gminy.

Siedziba gminy Skiern znajduje się w nowoczesnym, znakomicie oświetlonym i zgrabnym budynku. W niczym nie przypomina on naszych masywnych

(c.d. na str. 5)

Gmina 4

ZWIĄZEK SYBI-RA-KÓW

1928-1988

Lubomierzu i innych, a w całym województwie zarejestrowanych jest 3000 członków. Nasze koło w Jeleniej Górze liczy 700 członków, w tym z Płoszczyzny i Jeżowa - 26. Rejestracja członków trwa w dalszym ciągu. Niektórzy mają ogromne trudności w zdobyciu lub odtworzeniu odpowiednich dokumentów, potwierdzających ich pobyt na zesłaniu. Są również i tacy, którzy - mając dokumenty - jeszcze się nie ujawniają.

Jednym z głównych zadań Związku jest udzielenie pomocy najbardziej potrzebującym. Ostatnio otrzymał ją jeden z naszych członków z Jeżowa. Związek Sybiraków będzie przyznawał pomoc finansową również z funduszu kombatanckiego w przypadkach losowych, jak: śmierć, ciężka choroba, pożar, kradzież. Obecnie Związek wystawia swoim członkom zaświadczenia dla ZUS o latach pracy na zesłaniu, jeśli mieli wówczas ukończone 12 lat życia. Będą jeszcze inne uprawnienia, ale dopiero od 1. lipca, gdy otrzymamy legitymacje kombatanckie.

W ten sposób, przynajmniej częściowo zostanie wyrównana krzywda, jakiej doznali ludzie niewinni, spośród których doczekało zaledwie 2-3% ogółu zesłanych (ok. 50.000 osób). Znaczna większość, niestety, już nie żyje. Kości jednych rozrzucone są na nieludzkiej ziemi syberyjskiej, innych - co szczęśliwie wrócili - spoczywają w Polsce.

Tak, w wielkim skrócie, wyglądają sprawy tych ludzi, o których przez wiele lat lepiej było nic nie mówić. Uważano nas za ludzi trzeciej kategorii;

traktowano jak wrogów państwa i narodu. Dotychczas nie otrzymaliśmy odszkodowań za niewolniczą pracę i utracone mienie oraz zdrowie. Wiele rodzin straciło jedynych żywicieli. Trasy ich transportu znaczone były ciałami tych, co zmarli z pragnienia i głodu.

Przy okazji warto wymienić tych, którzy od chwili reaktywowania Związku czynnie włączyli się do tej pracy, udzielając pomocy wszystkim zgłaszającym się. **Należy im serdecznie podziękować i prosić o dalsze wytrwanie.**

Władze Związku Sybiraków - Oddział Jelenia Góra:

Lila Majewska, Jan Bogdał, Mikołaj Kulecki, Czesława Szafraniec, Alfreda Tabaka, Adam Truchanowicz.

A oto spis sybiraków z Jeżowa i Płoszczyzny:

Zofia Barna, Kazimierz Bieńczycki, Teresa Dudek, Aniela Dudziak, Władysława Forszpaniak, Tadeusz Gwazdacz, Mirosław Kamiński, Feliks Kryla, Kazimierz Kucharczyk, Andrzej Kuśnierz, Maria Kuźma, Bronisława Mackieło, Roman Markowicz, Teresa Marut, Danuta Nowacka, Genowefa Paradowska, Franciszek Paradowski, Aniela Preisner, Wanda Prymakowska, Jadwiga Psuj, Lucja^{CU} Psuj, Genowefa Radzio, Zofia Stachów, Mieczysława Strzeszewska, Henryk Śliwa, Stanisław Wilk. **Henryk Śliwa**

ZAKŁAD

OGÓLNOBUDOWLANY
wykonuje prace
BUDOWLANE I REMONTOWE:
- murarsko-tynkarskie
- malowanie
- tapetowanie
- kładzenie glazury
boazerii i innych

WŁADYSŁAW JAGIEŁŁO
Jeżów Sudecki, ul. Długa 32

Z historii Dziwiszowa

Kaczawskich, wzdłuż drogi prowadzącej z Jeleniej Góry do Złotoryi.

W centrum wsi znajduje się jeden z piękniejszych kościołów filialnych na ziemi jeleniogórskiej, wzniesiony w pierwszej połowie XIV wieku. Orientowany, z gotyckim prezbiterium dwuprzęsłowym, nakryty sklepieniem krzyżowo-żebrowym, którego służki (z częściowo zachowaną dekoracją sgraffitową) opierają się na figuralnych wspornikach. Zwracają uwagę gotyckie portale, obramowania okien, chrzcielnia oraz fragmenty polichromii. Nawa główna została wzniesiona później wraz z wieżą, zwieńczoną barkowym hełmem. Kościół został częściowo przebudowany w XVII; często pełnił funkcje obronne; z tego okresu zachował się mur cmentarny z bramą wejściową o ostrołukowym przejściu.

W dolnej części wsi znajduje się dawny żwukondygnacyjny pałac z budynkami gospodarczymi z XVII wieku (przebudowany w drugiej połowie XVIII) z dekoracją sgraffitową oraz renesansową kamieniarką. Pod nr 39 znajduje się dawny zajazd (XVII w.) - z sienią na osi, przebudowany na początku XX w., nakryty dachem łamanym z naczółkami.

Cześć 2. Pierwsi osadnicy (opr. Lucylla Bieniek)

Pierwsi osadnicy Dziwiszowa pochodzili z różnych regionów, z wileńskiego, lwowskiego oraz z Polski centralnej. Pierwszą osadniczką była Leokadia Przykłękowa z Bydgoszczy, która trafiła tu prosto z obozu i już 9. sierpnia 1945 uruchomiła agencję pocztową, zostając jej pierwszym naczelnikiem.

Drugim osadnikiem był Mieczysław Guliński z powiatu Końskie (pierwszy we wsi sołtys). Do grudnia 1945 osiedlili się: Witold Łopot, Jan Żuromski, Julian Doliński, Jan Żukowski, Wacław Popiel, Witold Szymański, Leopold Lorenc, bracia Salusowie, Wojciech Przybysz, Wiktor Puszczyński, Edward Chłond, Piotr Moczulski, Dominik Ropa, Wacław Salwa, bracia Kijowscy, Antoni Kupeć, Potocki, Cecylia Obrębska z trzema siostrami, bracia Biełkowie, Jan Cejzyk, Henryk Pstrzoch, Lewaszkiewicz, Szalewicz, Gargula, Płygawko, Dziewulski, Biernaczy, Góreczy, Jarosławie, Kaczorowski, Stefan Nejman, Józef Srebrniak, Karcewicz, Józef Korościak, Cegliński, Jan Wdowin, Zbigniew Kozakiewicz, Antoni Boguszewski, Henryk Moczydlany, Jan Namaczyński, Wawrzyniec Dobrowolski - pierwszy komendant MO (posterunek mieścił się w domu nr 37).

Fabryka Maszyn Rolniczych H.KLOSE przeszła pod kierownictwo polskie, a ob-

jęli je Mieczysław Wroński i Leopold Kamiński. Ten ostatni został pierwszym kierownikiem fabryki.

We wrześniu 1945 uruchomiono także siedmioklasową Szkołę Powszechną, a pierwszym w niej nauczycielem był Józef Pyrek.

Pod numerem 139 Czesław Stański przejął warsztat stolarski, zaś pod 126 rozpoczął swoją działalność warsztat kowalski. Ponadto wśród osadników Dziwiszowa byli rzemieślnicy innych profesji: szewcy, krawcy, rzeźnicy, rymarze, młynarze itp. Pod numerem 40 znajdowała się piekarnia pana Sojki. Restauracje były trzy, tyleż sklepów spożywczych, zaś kościołów dwa - jeden ewangelicki, do którego uczęszczali Niemcy, drugi katolicki, w którym co niedzielę mszę świętą odprawiał ksiądz Seweryn.

Nie istniała jeszcze komunikacja samochodowa, zatem podróże mieszkańców odbywały się pieszo lub pojazdami konnymi - zimą saniami, latem - karetami lub bryczkami. Jedyny motor we wsi był własnością Jana Żukowskiego.

Przybywający osadnicy obejmowali gospodarstwa rolne, część pracowała w tutejszej fabryce. Każdy z nich wniósł do wsi tradycje, zwyczaje i obyczaje wyniesione ze swoich rodzinnych stron. Zakładano także różne organizacje (pierwsza PSL - prezes Witold Łopot). Organizowano patriotyczne wiece, podczas których powtarzały się słowa: *"Nie oddamy tych ziem! One były, są i pozostaną polskie"*. Mieszkańcy Dziwiszowa zawsze z wielkim wzruszeniem po raz któryś śpiewali słowa Roty:

*Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród,
nie damy pogrześć mowy,
polski my naród, polski ród,
królewski szczerp Piastowy...*

Od tamtych miesięcy minęło prawie pół wieku. Z pierwszych osadników niewielu już cieszy się życiem. Po innych pozostały wspomnienia i prochy, spoczywające na tutejszym cmentarzu.

Wieczny odpoczynek racz Im dać, Panie.

(c.d. z sąsiedniej strony)

ratuszy. Pomieszczenia w nim są przestronne, pełne zieleni, klimatyzowane. W budynku tym pracowało aż 126 urzędników, a łączna liczba pracowników gminy przekracza liczbę 700 osób. Wszystkie stanowiska pracy są skomputeryzowane; ogólnie dostępne są kserokopiarki, telefaksy i telefony bezprzewodowe. Gmina liczy 12 tysięcy mieszkańców i zadawaliśmy sobie pytanie, po co im tylu pracowników?

Sprawa wyjaśniła się, gdy poznaliśmy zadania, które gmina spełnia. Otóż

(dokończenie na str. 3)

"Nasze serca dzieciom Litwy..."

Tancerze AKT "Czertan" i "Vlan" Wleń przebywali w okresie 27.01 - 8.02.1991 w Wierchosławicach koło Tarnowa na warsztatach tanecznych w Uniwersytecie Ludowym imienia Wincentego Witosa.

Zasadniczym celem pobytu było opracowanie nowych układów choreograficznych w tańcach latynoamerykańskich. Treningi odbywały się codziennie w godzinach 9.30 - 13.30, 15.30-18.30, 19.00-21.30.

Mimo napiętego planu treningowego, zorganizowali oni trzy imprezy:

30.01 - pokaz tańca pn. *"Nasze serca dzieciom Litwy"* (z wolnych datków przekazano 450.000,- zł);

02.02 - pokaz tańca pn. *"Mały CZERTAN wielkiej Scenii"* (z wolnych datków przekazano dzieciom Litwy 200.000,- zł).

Był to pokaz dla twórców zrzeszonych w Ruchu Społeczno-Kulturalnym Wsi "Scena Ludowa" (plastycy, rzeźbiarze, poeci), obradujących w Wierchosławicach w liczbie 70 osób. W sposób żywiołowy reagowali oni na popisy tancerzy, parokrotnie wstając z miejsc i zmuszając do bisowania. Był to najwyższy wyraz uznania dla tancerzy. Artyści indywidualnie i spontanicznie fundowali nagrody tancerzom, m.in.: obraz, tomik poezji, 100.000,- zł, tygodniowe wczasy dla jednej z par nad morzem, misę pomarańczy.

03.02 odbył się turniej tańca towarzyskiego o puchar Dyrektora Uniwersytetu Ludowego. Oto rezultat w poszczególnych klasach tanecznych:

Kl. E - 1. Emil Adaszkievicz-Marta Pałka "Czertan", 2. Łukasz Józków-Agnieszka Tabaka "Czertan", 3. Jarosław Masztalercz-Lidia Wawrzyniak "Czertan"

Kl. D - 1. Piotr Sikora-Mariola Pryślak "Vlan" Wleń, 2. Mariusz Kostecki-Agata Wysocka "Czertan", 3. Krzysztof Królikowski-Alina Pokrywka "Vlan" Wleń.

Kl. C - 1. Paweł Jordan-Małgorzata Jurkiewicz z Wrocławia, 2. Tomasz Pałka-Dorota Piwińska "Czertan", 3. Krzysztof Gorlach-Katarzyna Kibiń "Vlan" Wleń. Zespół otrzymał szereg propozycji występów w całym kraju.

Józef Pałka

Gmina 5

(ciąg dalszy ze str. 1)

SENATOR I FUNDACJA

Fundacja została założona we wrześniu 1989 przez senatorów Jerzego Regulskiego, Andrzeja Celińskiego, Jerzego Stępnia, Aleksandra Paszyńskiego i posła Waleriana Pańkę. Głównym celem działalności FRDL jest gromadzenie pozarządowych środków na organizację szkoleń w kraju i za granicą oraz pomoc w rozwoju samorządności lokalnej. Po wyborach samorządowych utworzono sieć czternastu lokalnych ośrodków szkolenia, a jednym z nich jest Centrum Samorządu Lokalnego w Cieplicach. W jego działalności można wyróżnić realizację następujących zadań:

- 1) Organizowanie szkoleń - krótkoterminowych, zagranicznych (Dania, Anglia) i konsultacji,
- 2) Współpraca z Krajowym Związkiem Gmin Duńskich w dziedzinie ekologii (użyteczna odpadów i śmieci, ścieki, systemy ogrzewcze),
- 3) Nawiązanie współpracy z miastami stowarzyszonymi w Międzynarodowym Związku Gmin,
- 4) Uruchomienie bibliotek samorządowych,
- 5) Komputeryzacja gmin. Centrum zamierza pomóc każdej gminie w zakupie komputerów, pokrywając połowę kosztów transakcji, a bezpłatnie szkolić obsługę i wyposażać ją w odpowiednie programy.

Po prezentacji działań fundacji senator Jerzy Regulski odpowiadał na pytania dziennikarzy, spośród których przytoczmy może dwie wypowiedzi:

- Czy i kiedy zlikwiduje się rejony?
- Przy reformie podziału terytorialnego. Nie jestem ich zwolennikiem, gdyż uzurpują sobie zbyt duże prawa, próbując ograniczać rolę samorządów.
- Jaką ma Pan wizję Senatu?
- Należy rozdzielić kadencję z Sejmem i wprowadzić może model amerykański z 6-letnią kadencją i wymianą co dwa lata jednej trzeciej składu. Również tryb zgłaszania kandydatów wymaga lepszego rozwiązania, gdyż zbieranie podpisów nie jest sposobem najlepszym...

Gmina 6

Na ostatnim zebraniu Towarzystwa Miłośników Lwowa (Oddział Jelenia Góra) powołano Komitet, który przygotowuje i

KĄCIK LWOWIAKA

powoła do życia nową placówkę kulturalną (ul. Wolności 33) pod nazwą KLUB-CZYTELNIA LWOWSKA. Będzie tam można wypić kawę, posłuchać melodii lwowskich oraz zapoznać się z całością literatury tematycznej. Termin otwarcia podam w "Kąciku Lwowiaka". W przygotowaniu jest też wycieczka do Lwowa. Zapraszamy sympatyków na spotkania w każdy czwartek o 17.00 w siedzibie Gminnej Biblioteki Publicznej w Jeżowie. Przypominamy następną piosenkę ulicy lwowskiej:

BAL U WETERANÓW

Dzisiaj bal u Weteranów,
Každy zna tych panów,
Bo tam co niedzieli
Jest zabawy wieli,
A komitet za to bierzy
Czterdzieści halerzy,
Bo si tak należy.
Taj, już, taj już.

A muzyczka ino, ano,
A muzyczka rżnie!
Bo przy tej muzyczce
Gościa bawią się (wesoło),
Wszystko jedno, czy to męska,
Czy to damska jest!
Byle tylko rżnęła fest, taj fest!

Z panną Manią jakiś frajer
Wielgi pieniądz traci.
Trzy gilajzy piwa
Przy bufeci płaci.
Ona wielgim państwu służy,
Taj do niego jurzy:
- Sznycli mam w biatrurzy,
Ta przyjdź pan, przyjdź!

A muzyczka ino, ano itd...

A tam znowu jakaś szarża
Mocno si obraża:
- Bo ja mam nagniotki,
Najży pan uważa!
Ja nie lubie gadać wieli,
Ty, cywilny cieli,
Tylko w morde strzeli
Taj już, taj już!

A muzyczka ino, ano itd...

O północy si zjawili
Jacys dwaj cywili:
Mordy podrapane,
Włosy jak badyli.
Nic nikomu nie mówili,
Tylko w mordy bili.
Tak bal zakończyli,
Taj już, taj już!

A muzyczka ino, ano itd...
Opracował
Albin Kalina

Coś dla pań i ambitnych panów

Babka migdałowa

250 g mąki, 40 g drożdży, 1 szklanka mleka, 100 g masła, 100 g cukru, 100 g migdałów, 3 jaja, pół laski wanilii.

Rozdrobnione w ciepłym mleku drożdże wymieszać dokładnie z mąką i zostawić w ciepłym miejscu. Żółtka z cukrem ubić na parze do białości. Gdy rozczyn się ruszy, dodać ubite żółtka, posiekane drobno migdały, wanilię i starannie wyrobić ciasto. Dodać masło i dalej wyrabiać (ok. 30 minut). Wreszcie dodać ubite ze sztywną pianą białka i delikatnie wymieszać z ciastem. Włożyć ciasto do wysmarowanych masłem foremek i zostawić w ciepłym miejscu do wyrośnięcia. Piec około 60 minut.

Mazurek śmietankowy

25 dag mąki, 1/2 szklanki śmietany, 10 dag masła, 2 żółtka, 1 jajo, 4 dag migdałów, 5 dag rodzynek, 2 łyżki cukru, sól.

Żółtka utrzeć z masłem. Mąkę wymieszać z żółtkami i śmietaną, dodać szczyptę soli i szybko zagnieść. Włożyć do lodówki na 1-2 godziny, aby ciasto stężało. Rodzinki opłukać, osączyć, migdały sparzyć, obrać ze skórki, posiekać. Ciasto rozwałkować, wyłożyć na przygotowaną blachę, posmarować rozmieszonym jajkiem, posypać rodzynekami, migdałami i cukrem. Piec w średnio nagrzanym piekarniku ok. 50 minut. Po ostudzeniu przykryć.

"Gmina" we "Wspólnocie"

Tygodnik "Wspólnota" (oólnopolskie pismo samorządu terytorialnego) wspomaga nowe, lokalne gazetki, prezentując je na swoich łamach. Nasza redakcja postanowiła również skorzystać z tej możliwości, wysyłając egzemplarz "Gminy" i list, opisujący nasze wysiłki przy jej redagowaniu. Zostaliśmy hojnie nagrodzeni, gdyż poświęcono nam cały artykuł (Ewy Walczak), którego fragmenty tu przytaczamy.

"Do naszej redakcji dość licznie napływają egzemplarze okazowe gazet lokalnych, zwykle z załączonym krótkim listem, w którym redaktorzy tych gazet wyrażają zadowolenie z rubryki pt. NOWA PRASA OBYWATELSKA, zamieszczanej we "Wspólnocie"... Zdarzyło się, że nadszedł list nietypowy, obszerniejszy, w którym twórcy nowego pisma dzielą się z nami kłopotami, jakie napotykali, chcąc zrealizować pomysł wydawania gazety... Oto, jak redakcja Biuletynu Samorządowego "Gmina", wydanego na terenie gminy Jeżów Sudecki, przedstawia owoc swej działalności: *Pomysł wydania gazety o zasięgu gminnym zrodził się w lipcu ubiegłego roku i został przedstawiony na sesji Rady Gminy. Propozycja, by wydawnictwo było firmowane jako pismo rady, została z zainteresowaniem przyjęta przez radnych. Wokół idei utworzył się społeczny zespół redakcyjny, składający się z: Edwarda Dudka (red. naczelnego) oraz Ireny Drożdżkiewicz, Beaty Drewnowskiej i Anny Szulc.*

Tak więc pierwsze - moim zdaniem najważniejsze - mieli już za sobą: zespół redakcyjny, czyli ludzi chętnych do pracy, chcących stworzyć gazetę. Główny cel działalności, jaki redakcja postawiła przed sobą, to przebić się przez barierę braku informacji o tym, do czego jest powołana i co robią Rada Gminy, jej Zarząd i Urząd. Pragniemy przybliżyć mieszkańcom ważne sprawy lokalne, historię naszej gminy - miejscowości i ludzi - tę sprzed wieków i najnowszą, informować o życiu kulturalnym, sportowym oraz zapewnić czytelnikom rozrywkę.

Mieli także swój program, tzn. określili sobie, czemu ta gazeta ma służyć, i o czym informować. Pozostała już tylko realizacja, ale tutaj zaczęły się schody. Na wydanie pierwszego numeru potrzebowali prawie trzy miesiące, kiedy to dobierano i redagowano teksty, a także szukano wykonawcy, czyli drukarni, która ich gazetkę zrobi najładniej, najstaranniej i najtaniej; po prostu najlepiej. W naszych wysiłkach kierowaliśmy się kryteriami jakości usług i ich ceną. To właśnie koszty nie pozwalają nam uzyskać pełnego zadowolenia. Dotychczas wraz ze wzrostem objętości podnosiłiśmy cenę, dochodząc do ośmiu stron i ceny 2.000,- zł. Niestety, musieliśmy zmniejszyć nakład ze względu na zwroty. Pierwszy numer miał 500 egzemplarzy, drugi 400, a trzeci 350, które obecnie już prawie w całości zostały sprzedane. (...)

DOM LUDOWY W SIEDŁĘCINIE

zaprasza codziennie do:

SKLEPU z artykułami spożywczo-przemysłowymi - w godz.

7.00-21.00

KAWIARNI - w godz. 17.00-21.00

(c.d. ze strony 1)

"Oni są młodzi..."

I Komunalne - w powiązaniu z planowaniem ogólnogminnym:

1) zaopatrzenie w wodę i budowa wodociągu, 2) gazyfikacja wsi, 3) utwardzenie i remonty dróg, 4) remonty i budowa oświetlenia ulic, 5) remont i uruchomienie basenu;

II Wiejskie - wykonywane w czynie społecznym i pod nadzorem Rady Sołeckiej:

1) wyczyszczenie strumyka, 2) usunięcie nieczystości i posprzątanie wokół posesji, 3) przycięcie żywopłotów i wycięcie suchych drzew, 4) zagospodarowanie stawu i zarybienie fosy wokół baszty;

III Wiejskie - wielokrotnie zgłaszane władzom gminy i dotychczas nie zrealizowane (14. marca):

1) zakup fotela i wiertarki wolnoobrotowej do gabinetu stomatologicznego, 2) zwiększenie czasu pracy stomatologa w Siedlęcinie, 3) zamieszkanie lekarza w Ośrodku Zdrowia i przeszerwanie przez niego godzin przyjęć, 4) oznakowanie dróg.

Wójt Jerzy Sobański i Tadeusz Romaniuk wyjaśniali sprawy związane z działaniem służby zdrowia w gminie i ośrodkiem w Siedlęcinie, możliwościami realizowania próśb i wniosków mieszkańców. Radny Paweł Kilakiewicz proponował radykalniejsze rozwiązanie tych spraw przez wójta, a pani Zawada - prezentując głos starszej części zebranych - zaproponowała zakończenie dyskusji na ten temat, mówiąc: *"Musimy się cieszyć, że mamy lekarzy w ośrodku, są oni młodzi, a my niecierpliwi, przecież nie musimy teraz jechać do miasta lub wpraszać się do Jeżowa..."*

Radny Bogusław Chodak wyjaśnił, że pierwszej części spraw nie należy traktować jako przeznaczonych do realizacji w całości w tym roku, a nawet w czasie obecnej kadencji rady. Jednak mieszkańcy muszą się zdecydować, co jest najpilniejsze i wnioskował w imieniu rady rozpatrzenie i uwzględnienie w budżecie gminy środków na zaprojektowanie wodociągu w całym Siedlęcinie. Razem z projektowaniem sieci wodociągowej konieczne będzie myślenie o kanalizacji i oczyszczalni ścieków. Pan Szymczak zaproponował powołanie Komitetu Budowy Wodociągu i Kanalizacji, ponieważ jeśli wszyscy będą to robili, to nic się nie

zrobi, a wody od dyskusowania nie przybędzie. Komitet ten miałby w pierwszej fazie rozpoznać wielkość potrzeb i przyjmować deklaracje od przyszłych akcjonariuszy. W dalszej dyskusji wójt wyjaśnił, że 45 milionów złotych, jakie są przewidziane dla sołectw w tym roku (statystycznie 5,6 mln na wieś) stanowi jedynie tzw. "kieszonkowe dla rad sołeckich", a środki w budżecie gminy uwzględniają potrzeby wszystkich wsi, np. na Siedlęcin wydatki z budżetu w 1991 roku na pewno wyniosą około 500 milionów złotych.

Co do dróg i ich oznakowania, to jedynym upoważnionym do stawiania znaków jest Rejon Dróg Publicznych we Lwówku, a mieszkańcy - po konsultacji, najlepiej z Komisariatem Policji w Jeżowie - powinni wystąpić do Rejonu o wprowadzenie zmian. Status prawny wysypiska uniemożliwia zrobienie czegokolwiek w tej niewątpliwie śmiesznej sprawie; mieszkańcy zagrozili nawet blokadą dróg dojazdowych. W czasie ponad trzygodzinnego zebrania poruszono wiele innych spraw, do których będziemy jeszcze nieraz wracać.

Redakcja

Restauracja "LOT"

Nowe
kierownictwo
Nowy personel
Nowa jakość!

zaprasza w godz. 10.00-20.00

Organizuje przyjęcia
okolicznościowe
i rodzinne

Gwarantuje nieodpłatną
obsługę muzyczną
Pamiętaj - "LOT!"
Jeżów Sudecki, tel. 132-130

Gmina 7

KRZYŻÓWKA

T5

Poziomo:

1. ktoś bardzo podobny; np. cytrynowy; latający człowiek
2. rzeka w Polsce
3. sztuczka; gjaur
4. ciemne albo jasne; niedorostek
5. znak zodiaku; Jelenia Góra
6. wyróżnik dyżurnego; miejski pociąg
7. w pasie; kolor w kartach
8. kilku grajków, antyk
9. owad
10. mara, zjawa; po imieniu
11. autobus z Węgier
12. po szachu; łączy dwa elementy; duże ssaki morskie
13. z plekarni; przez przeszkodę; serwis nie do obrony
14. w tubce; pale; mechaniczny
15. ścina trawę
16. kobieta
17. zatoka; przeciwieństwo czarnych
18. po bójce na na twarzy
19. tymczasowa budowla; nauczyciel Platona; masa ludzi

Pionowo:

- A. dowództwo; nierealny pomysł; olbrzym
- C. do gry w piłkę; na pustyni; tyran Iraku
- E. w wesołym miasteczku; nie może złapać zająca
- F. "Stan"
- G. struś australijski; już za nami
- H. opinia; wysoki słup
- J. do palenia zwiok; trudny skok
- L. niemoc, słabość; pies myśliwski
- M. bez ojca i matki
- N. twardy materiał kauczukowy
- O. stolica Bizancjum
- P. z kominą; egzekutor kary
- R. jednostka powierzchni
- T. lryś
- U. odwaga; w sklepie
- W. graniczy z Turcją
- Z. np. 1991; zafascynowanie kulturą wschodu.

Litery z krątek oznaczonych od 1 do 33 dają hasło. Kartka z wypisanym hasłem i naklejonym kuponem **T5** (przesłana lub przekazana do Redakcji do 18. kwietnia) upoważni do wzięcia udziału w losowaniu 2 nagród książkowych.

HUMOR

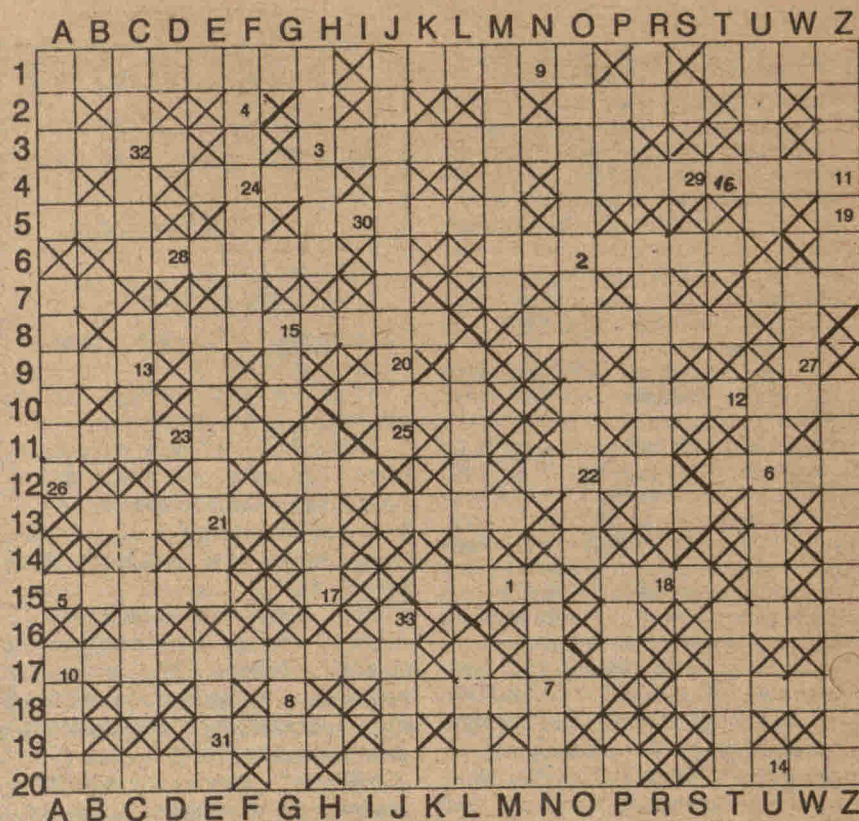
W BUFECIE

Facet zamawia u bufetowej najpierw 5 kieliszków wódki, potem 4, potem 3, potem 2, wreszcie 1. Na koniec pyta: - Jak to jest, proszę pani, im mniej piję, tym bardziej jestem pijany?...

POŻEGNANIE

- Chciałabym się z Panem pożegnać.
- Cóż, wyjeżdża Pani?
(ciąg dalszy w sąsiedniej szpalcie)

Gmina 8

KONKURS DLA DZIECI NR 5

KUPON

1. Kto jest autorem wiersza "Pchła Szachrajka"?
2. Jak nazywa się atramentowy bohater komiksów i dwójka jego przyjaciół?
3. Jakie noszą imiona najdzielniejsi wojowie Księcia Mirmila?
4. Pierwsze polskie komiksy dla dzieci opowiadają o Koziołku-Matołku i małpce Fiki-Miki. Stworzyło je dwóch starszych panów. Jeden napisał, drugi narysował. Jak się nazywali?

5. Jak się nazywała willa, w której mieszkała Fizia Pończoszanka?

Prosimy przysłać odpowiedzi na adres Redakcji lub Biblioteki w miejscu zamieszkania w terminie do 18. kwietnia 1991. Na kartce z odpowiedzią należy nakleić kupon kontrolny. Kartki bez kuponu nie będą brały udziału w losowaniu czterech nagród książkowych.

HUMOR (c.d.)

- Nie, ale założyłam firmę polonijną i już nie będę kłaniać się dawnym znajomym.

I ON TEŻ

W poniedziałek na budowie majster widzi, że robotnicy są skacowani i mały z nich będzie pożytek. Ustawia ich w szeregu i mówi:

- Komu się dziś nie chce pracować, niech wystąpi...

Występują wszyscy poza jednym praktykantem. Majster się cieszy:

- No, chociaż jeden dziś popracuje!
- Ależ panie majster, mnie się nawet występować nie chciało.

Rozwiązanie konkursu nr 4

1. Jan Brzechwa
2. O dwóch takich, co ukradli księżyc
3. Migotek, Ryjek, Włóczykij i inni
4. Julian Tuwim
5. Prosiaczek
6. "Król Maciuś I"
7. Szympany

Redakcja otrzymała 5 odpowiedzi. Nagrody otrzymają: Marzena Kamińska i Dorota Trojan z Płoszczyny, Paweł Karmelita, Agnieszka Nowicka oraz Agnieszka i Tomek Ciura z Jeżowa Sudeckiego. Nagrody ufundował pan Tadeusz Sokołowski z Leczniczy Zwierząt. Serdecznie dziękujemy!

ROZWIĄZANIE "ZGADYWANKI ALFABETYCZNEJ"

Hasło: "Pamiętaj o tym, że mowa jest srebrem, a milczenie złotem". Nagrody otrzymali Tomasz Bereźnicki i Adam Siemiński.

Wydawca: Rada Gminy w Jeżowie Sudeckim

Redakcja: Edward Dudek (red. naczelny), Irena Drożdżkiewicz, Beata Drownowska, Anna Szulc

Adres Redakcji: Jeżów Sudecki, ul. Długa nr 63 (Urząd Gminy), tel. 132-254 oraz w siedzibie Gminnej Biblioteki, ul. Długa 89, tel. 132-215

Skład: Komputerowe Składanie Tekstów "Libro", ul. Bartka Zwycięzcy 11/1, Jelenia Góra

Druk: Zakład Usług Poligraficznych, ul. Wiejska 3, Jelenia Góra